

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

**Belastingdienst
Bestuurlijke en Politieke
Zaken**

Persoonsgegevens

nota

Aangepaste FSV stukken

Datum

15 mei 2023

Notanummer

2023-00001185622023-
0000118562

Bijlagen

1. FSV brief tracks
2. FSV brief schoon
3. Uitstelbrief tracks
4. Uitstelbrief schoon

Aanleiding

Op 15 mei 2023 is de FSV Kamerbrief en de uitstelbrief voor de Kamervragen van het lid Omtzigt besproken met de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst. De besproken aanpassingen zijn doorgevoerd in bijgaande documenten. Daarnaast heeft Staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane vragen gesteld, die we in deze nota beantwoorden.

Beslispunten

- Bent beiden akkoord met bijgevoegde FSV brief?
- Indien u akkoord bent, wilt u – stas F&B – deze TK brief dan ondertekenen (bijlage 2)?
- Bent beiden akkoord met het actief openbaar maken van de beslisnota's, onderliggend aan de FSV-brief, waarbij persoonsgegevens worden gelakt?
- Bent u – stas F&B - akkoord met de aangepaste uitstelbrief (bijlage 4), waarin wordt aangegeven dat de beantwoording van de Kamervragen van het lid Omtzigt voor het FSV debat, dat op 25 mei gepland staat, aan de Kamer wordt verzonden?

16.05.23

Akkoord
M

Kernpunten

- U meldt over de verbreding van de juridische bijstand van de bedrijfsuitoefening dat het niet past in het huidige systeem van de sociale bijstand en zich niet verhoudt tot andere groepen en regelingen.
- Over de verruiming van de inkomens- en vermogensgrenzen en de eigen bijdrage meldt u het een interessante optie te vinden en dit graag met de Kamer te bespreken in het debat.
- U geeft aan dat de punten van het College voor de Rechten van de Mens zijn verwerkt in de werkinstructie door de Belastingdienst.
- Bij de planning wetsvoorstel MSNP meldt u dat in overleg met de betrokken adviesorganen, de Tweede Kamer en Eerste Kamer het wetgevingstraject kan worden versneld van 18-19 maanden naar 12-15 maanden.
- De vragen van stas T&D worden hieronder bij 'Toelichting' beantwoord.

Toelichting

- Stas T&D heeft een aantal vragen gesteld:
 - U heeft gevraagd of de MSNP-beleid is afgestemd met UHT-herstel. Dit is afgestemd.

- U heeft gevraagd naar de communicatie naar de UHT-populatie tav schadevergoeding AVG. Indien dit mensen uit de UHT-populatie betreft worden die eerst gebeld en daarna ontvangen zij een brief.
- U heeft gevraagd of het beleid schuldig nalatig in lijn is met de hersteloperatie UHT is. De passage in de brief betreft een eerste inventarisatie. Bij de verdere uitwerking zal UHT ook worden betrokken.
- U heeft gevraagd of het vaststellen door derde organisaties geen effect is geweest door gegevensverstrekking uit FSV ook van toepassing is op Toeslagen. Toeslagen is hierbij meegenomen als onderdeel van de BD.

Communicatie

Woordvoering is betrokken.

Politiek/bestuurlijke context

- De brief wordt maandag 15 mei verzonden. U hebt toegezegd aan de TK deze brief uiterlijk 19 mei aan te bieden. Het FSV-debat is op 25 mei.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Document nummer	Datum	Naam document	Toelichting
1	11-5-2023	Nota-stas-FB- Nota bij aangepaste FSV brief	Beslisnota bij aangepaste FSV brief van 11 mei 2023. De nota vraagt de staatssecretaris akkoord te gaan met de inhoud van de brief Tegemoetkomingsbeleid FSV en om de brief te ondertekenen.
2	11-5-2023	Nota-stas-FB- Juridische bijstand bij verzoeken schadevergoeding FSV	Beslisnota met betrekking tot juridische bijstand bij verzoeken schadevergoeding FSV. N.a.v. de motie Alkaya is onderzocht hoe en waar nodig juridische bijstand kan worden verleend aan kwetsbare groepen bij het aantonen van de geleden schade.
3	11-5-2023	Nota-stas-FB- Vervolgstappen- Analyse 'Selectie aan de Poort'	Beslisnota vervolgstappen Analyse 'Selectie aan de Poort'. Aan de Kamer is toegezegd de aangiften inkomensheffing van belastingplichtigen die in FSV geregistreerd stonden opnieuw te beoordelen door middel van geautomatiseerde analyse. De nota gaat in op het handmatig onderzoek na de afronding van de geautomatiseerde analyse.
4	11-5-2023	Nota-stas-FB- Nadere vormgeving compensatie selectie op niet-fiscale gronden	Beslisnota vormgeving compensatie selectie op niet-fiscale gronden. De nota vraagt akkoord voor de uitwerking van de wettelijke grondslag voor de tegemoetkomingsregeling selectie op niet-fiscale gronden.

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst
de staatssecretaris van Financiën – Toeslagen en Douane

DG Belastingdienst
Directie Bestuurlijke en
Politieke Zaken

Persoonsgegevens

nota

Nota bij aangepaste FSV brief

Datum

11 mei 2023

Notanummer

2023-0000116049

Bijlagen

1. Tekenversie FSV brief
2. Bijlagen bij FSV brief

Aanleiding

Op 8 mei jl. is een concept versie van de FSV brief besproken met de Staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst. De in dat overleg besproken aanpassingen zijn doorgevoerd in bijgaande versie.

Beslispunten

- Bent u beiden akkoord met bijgevoegde FSV brief? *ja*
- Indien u akkoord bent, wilt u, de staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst, deze TK brief dan ondertekenen? *ja*
- Bent u beiden akkoord met het actief openbaar maken van deze beslisnota, waarbij persoonsgegevens worden gelakt? *ja*

14.05.23
ante voldaan

Kernpunten

- U meldt de TK dat in de uitvoering van het schade-, herstel- en tegemoetkomingsbeleid voor FSV een afrondende fase is bereikt.
- U informeert de TK aan de hand van de moties van de TK over deze uitvoering. Dit zijn moties:
 - Martijnissen I en II over het informeren van burgers dat zij in FSV staan en met welke reden,
 - Motie Azarkan, het eenvoudig mogelijk maken van een AVG-inzageverzoek,
 - Motie Snels, het in kaart brengen van het aantal personen dat schade hebben ondervonden wegens FSV en een compensatieregeling voor uitwerken.
 - Motie Azarkan waarin gevraagd werd om uitvoering aan die tegemoetkoming te geven in 2022.
- U informeert de TK over gegevensverstrekking uit of over FSV aan derden. De gegevensverstrekking aan derden is relatief beperkt geweest en er is geen sprake van grootscheepse gegevensverstrekking. Ook is er geen effect vastgesteld van de gegevensverstrekking. Ondanks de onderzoeken, kan nooit volledig zekerheid gegeven worden welke gegevensverstrekkingen hebben plaatsgevonden, omdat er ook verstrekkingen kunnen zijn die achteraf nauwelijks meer vast te stellen zijn.
- De Belastingdienst heeft organisaties die gegevens hebben ontvangen over of uit FSV, gevraagd deze te verwijderen. De organisaties hebben bevestigd deze informatie te verwijderen.

Mu

Wat zijn de risico's?

Te veel gegevens aangek.

Wolnt kleine versie plus aanpassing, wat besloten

- Voor de afhandeling van schadeverzoeken stelt de Belastingdienst een werkinstructie op, daarbij wordt aangesloten bij de uitgangspunten voor het beleid rondom herstel- en tegemoetkoming van de Belastingdienst. Dit betekent dat materiele schade die aannemelijk wordt gemaakt, in aanmerking komt voor vergoeding.
- Voor motie Alkaya, het juridisch ondersteunen van kwetsbare groepen bij het aantonen van geleden schade, sluit u aan bij het stelsel van gesubsidieerde rechtsbijstand. Daarnaast wordt de vormgeving van de wetsvoorstellen die nodig zijn voor herstel- en tegemoetkoming de rechtsbescherming meegenomen en voorgelegd aan de Raad voor de Rechtsbijstand en de Minister voor Rechtsbescherming.
- 66.000 personen die met een BSN in FSV stonden waren ook ondernemers ten tijde van hun registratie in FSV. De helft van deze ondernemers heeft te maken gehad met handmatige behandelingen door de Belastingdienst. Dit is onderzocht wegens een toezegging van uw ambtsvoorganger. Deze personen zijn geïnformeerd over de effecten die zij hebben ondervonden. Daarmee is ook motie Omzigt, waarin gevraagd wordt om het delen van gegevens over ondernemingen, ondernemers en rechtspersonen volledig te onderzoeken, afgerond. Daarbij is in acht genomen hoe deze motie tussen u en dit lid is besproken in het plenaire debat.
- Het beoordelingskader om te bepalen of grondrechten zijn geschonden bij selectie op de aangifte is vastgesteld met inachtneming van de opmerkingen die het College voor de Rechten van de Mens daarbij heeft gemaakt. Er zijn indicatieve en voorlopige cijfers opgenomen die laten zien wat de mogelijke aantallen zijn bij dit beoordelingskader. Er wordt nog een uitvoeringstoets uitgevoerd.
- U stelt de compensatie vast op een forfaitair bedrag van 100% van het gecorrigeerde bedrag in de belastingaangifte. De wettelijke grondslag wordt ondergebracht in het Belastingplan 2024.
- U hebt advies gevraagd aan de Landsadvocaat over de uitvoering van MSNP. In afwachting van de wettelijke grondslag wordt, waar mogelijk, doorgewerkt aan de voorbereidingen voor het uitvoeren van de tegemoetkomingsregeling, zoals het maken van uitvoeringsafspraken met benodigde partners. Daarnaast kan dossieronderzoek naar interne schulden verricht worden.
- In de bijlage motie Snels staat dat de uitbetaling gaat starten aan personen die een schadevergoeding ontvangen op grond van het overtreden van de AVG door de Belastingdienst. Dit betreft personen in de populatie van FSV en UHT. NB: Na hemelvaart wordt gestart met het informeren van deze personen.
- De dekking van het herstel en de uitvoering vindt plaats binnen de huidige middelen die voor FSV en MSNP zijn gereserveerd.

Toelichting

Communicatie

Woordvoering is betrokken.

Politiek/bestuurlijke context

- De brief is afgestemd met andere departementen en uitvoerders waarvoor deze brief relevantie heeft.

- De brief wordt maandag 15 mei verzonden. U hebt toegezegd aan de TK deze brief uiterlijk 19 mei aan te bieden. Het FSV debat is op 25 mei.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

Concerndirectie Fiscale
en Juridische Zaken

Persoonsgegevens

nota

Juridische bijstand bij verzoeken schadevergoeding FSV

Datum

11 mei 2023

Notanummer

2023-0000116357

Bijlagen

geen

Aanleiding

- In de motie Alkaya van september 2022¹ wordt in het kader van het tegemoetkomingsbeleid Fraude Signaleringsvoorziening (FSV) gevraagd te onderzoeken hoe, waar nodig, juridische bijstand verleend kan worden aan 'kwetsbare groepen' bij het aantonen van de geleden schade.
- In vervolg hierop heeft u met de minister voor Rechtsbescherming afgesproken dat de herstel- en tegemoetkomingsregelingen aan de Raad voor de Rechtsbijstand (RvR) zullen worden voorgelegd en dat gezamenlijk de motie Alkaya wordt uitgewerkt. Richting de Tweede Kamer is aangegeven dat het verlagen van de drempel om juridische ondersteuning te krijgen voor specifieke groepen of specifieke situaties hierbij als mogelijkheid wordt gezien, mits uitvoerbaar.
- Hieronder staan 2 bespreekpunten opgenomen. In de brief over herstel FSV is voorgestelde lijn opgenomen waarin we geen uitzondering maken.

Beslispunten

- Gaat u akkoord met de voorgestelde lijn, zoals opgenomen in de FSV-brief? Dit houdt in dat voor burgers die schadevergoeding claimen wegens de onrechtmatige verwerking van gegevens in FSV wordt vastgehouden aan de bestaande voorwaarden en begrenzingen uit de Wet op de rechtsbijstand (Wrb) en dat (dus), in het bijzonder op het punt van de inkomens- en vermogensgrenzen en de eigen bijdrage, **geen** soepelere regels worden vormgegeven die in het bestaande kader rond gesubsidieerde rechtsbijstand afwijken.
- De mogelijke terugvaloptie, de mogelijkheid van het laten vervallen van de eigen bijdrage, wordt uitgewerkt, dit zal budgettaire consequenties hebben en zal dus verder onderzocht moeten worden.

Kernpunten

- Het herstel bij een 'discriminatoire selectie van de aangifte' en bij het 'onterecht weigeren medewerking aan MSNP²' zal plaatsvinden op basis van een nog te creëren wettelijke grondslag. Bij de vormgeving van deze wetgeving zal ook de rechtsbescherming van de betrokken burgers

¹ Kamerstukken II 2021-2022, 31 066, nr. 1106. Daaraan voorafgaande waren er al vergelijkbare toezeggingen gedaan.

² Minnelijke schuldsanering natuurlijke personen

15/05/23

|| graag
aapppp.

nie

|| pagina 6.

Meu

P.S.

Wacht ook

2 brief verwerkt.

worden meegenomen. Zodra deze tegemoetkomingsregelingen voldoende zijn uitgewerkt, zullen deze aan J&V en de RvR worden voorgelegd.

- Deze nota gaat alleen in op personen die (andere) schade hebben geleden of die menen schade te hebben geleden als gevolg van de onrechtmatige registratie in FSV en die in aanmerking komen of willen komen voor schadevergoeding.
- Algemeen uitgangspunt is dat het bestaande algemene kader van de Wrb, met de daarbij geldende voorwaarden en begrenzingsen, 'kwetsbare' burgers in voldoende mate in staat stelt om, waar nodig, hun recht te halen.
- In de specifieke omstandigheden van FSV kan worden betoogd dat voor genoemde burgers onvoldoende reden is om op het punt van inkomens- of vermogensgrenzen of de eigen bijdrage van dit algemene kader af te wijken.
- Mocht u deze afweging anders zien (zie de toelichting) dan ligt het naar onze mening het meest voor de hand om de drempel voor de meest kwetsbare burgers te verlagen door de eigen bijdrage te laten vervallen. Kiest u hiervoor, dan zullen op korte termijn samen met de RvR de budgettaire en uitvoeringsgevolgen hiervan in kaart worden gebracht.
- Burgers die claimen dat ze door de registratie in FSV schade hebben geleden in de sfeer van de bedrijfsuitoefening, komen volgens de geldende regels niet voor gesubsidieerde rechtsbijstand in aanmerking (behoudens beperkte uitzonderingsgevallen). Ambtelijk J&V ziet belangrijke bezwaren tegen een gerichte verruiming van die bestaande regels voor deze specifieke groep (zie de toelichting).
- Burgers die (alleen) een beroep doen op de forfaitaire schadevergoeding van € 375 komen evenmin in aanmerking voor gesubsidieerde rechtsbijstand (bedrag blijft onder de drempel van € 500).³ Het verlagen van de drempel voor deze groep is naar ons oordeel geen geschikte optie (zie de toelichting).
- De lijn van deze nota is afgestemd met ambtelijk J&V en de RvR en wordt tegelijkertijd voorgelegd aan de minister voor Rechtsbescherming.

Toelichting⁴

In de bijlage is een korte weergave opgenomen van de bestaande aanspraken op gesubsidieerde rechtsbijstand op basis van de Wrb.

Te onderscheiden groepen FSV

- In het kader van het FSV-herstelbeleid worden vier groepen burgers onderscheiden. Bij de eerste drie groepen kan hierbij herstel aan de orde zijn omdat de betreffende burgers volgens de gegevens van de Belastingdienst mogelijk onterechte nadelige gevolgen hebben ondervonden (waarbij de groepen kunnen overlappen).
- Het betreft:

³ Deze burgers kunnen wel in aanmerking komen voor een zogenoemde 'lichte advies toevoeging' (LAT) of een 'adviestoevoeging zelfredzaamheid' (Atz) voor bijv. het doen van een inzageverzoek m.b.t. hun registratie.

⁴ In deze nota wordt uitsluitend ingegaan op de (bestaande) mogelijkheden inzake de gesubsidieerde rechtsbijstand en de eventuele opties voor uitbreiding op dat punt. Niet aan de orde komen de – daaraan voorafgaande – inspanningen van de Belastingdienst om burgers te ondersteunen bij het halen van hun recht.

1. De groep burgers waarbij wordt beoordeeld of over de jaren 2012-2019 bij de selectie van de aangifte voor onderzoek een schending van een grondrecht heeft plaatsgevonden (discriminatoire selectie aangifte).
2. De groep burgers waarbij ten onrechte niet is meegewerkt aan een traject MSNP.
3. De groep burgers aan wie op basis van veronderstelde immateriële schade als gevolg van de registratie in FSV een forfaitair bedrag – van in beginsel € 375 – wordt uitbetaald.
4. De grote groep burgers waarbij op basis van de bij de Belastingdienst beschikbare gegevens is vastgesteld dat deze geen daadwerkelijk (nadelig) effect van de registratie in FSV hebben ondervonden. Bij deze groep wil het kabinet volstaan met het aanbieden van verontschuldigingen.

Uitwerking bestaande mogelijkheden voor de groepen 3 en 4

- Voor de groepen 1 en 2 wordt de rechtsbescherming meegenomen in het lopende wetgevingstraject. Deze nota gaat in op de groepen 3 en 4. Het gaat daarbij om personen die schade hebben geleden of die menen schade te hebben geleden als gevolg van de onrechtmatige registratie in FSV en die op basis van artikel 82 AVG of langs civiele weg (onrechtmatige daad)⁵ in aanmerking komen of willen komen voor schadevergoeding.
- Hier kunnen – met betrekking tot potentiële geschillen waarvoor juridische bijstand aan de orde kan zijn – twee situaties worden onderscheiden:

a. *In FSV geregistreerde burgers die – ongeacht of ze in aanmerking komen voor de vergoeding van € 375 - claimen hogere schade (dan dit bedrag) te hebben geleden als gevolg van de registratie in FSV*

- In het algemeen zal bij deze claims aan de drempel van € 500 worden voldaan. Een burger komt dan binnen de geldende inkomens- en vermogensgrenzen bij een claim in beginsel voor gesubsidieerde rechtsbijstand in aanmerking.
- Hierbij geldt een eigen bijdrage en resultaatbeoordeling.
- Er is echter geen toevoeging mogelijk indien het rechtsbelang betrekking heeft op de uitoefening van een zelfstandig beroep of bedrijf (tenzij bijvoorbeeld het voortbestaan op het spel staat). Voor burgers die claimen dat ze door de registratie in FSV (omvangrijke) schade hebben geleden in de sfeer van de bedrijfsuitoefening (als natuurlijk persoon of via een bv of stichting) kan dit mogelijke een belangrijke beperking zijn.

b. *In FSV geregistreerde burgers die menen ten onrechte niet in aanmerking te komen voor de immateriële schadevergoeding van € 375 en die hier een beroep op doen*

- Deze claim komt niet voor reguliere gesubsidieerde rechtsbijstand in aanmerking omdat deze onder het drempelbedrag van € 500 blijft.⁶

⁵ In specifieke situaties zou ook in een procedure voor de belastingrechter of de algemene bestuursrechter nog een beroep op schadevergoeding kunnen worden gedaan.

⁶ Bij een zogenaemde 'lichte advies toevoeging' (LAT) en bij een 'adviestoefoeging zelfredzaamheid' geldt een lager bedrag (€ 250). Deze mogelijkheden lijken vanwege de beperkte aard van de toevoeging echter niet geschikt voor zaken als hier aan de orde

- Dit kan anders zijn indien de burger claimt dat hij aan de voorwaarden voor twee keer € 375 voldoet.

Wel of niet uitbreiding bestaande mogelijkheden

Algemeen

- Uit hoofde van de Wrb kan het bestuur van de RvR subsidie verstrekken ten behoeve van de verlening van rechtsbijstand voor bijzondere doeleinden en projecten. Dit biedt in juridische zin de mogelijkheid om een specifieke regeling te maken voor rechtsbijstand aan FSV-gedupeerden. Hierbij kan worden afgeweken van – één of meerdere van – de regulier geldende grenzen of voorwaarden.
- Een dergelijke regeling moet worden goedgekeurd door de minister van Rechtsbescherming.
- Een voorbeeld van een dergelijke regeling betreft de Subsidieregeling pakket rechtsbijstand herstelregelingen kinderopvangtoeslag. Een ander precedent heeft betrekking op de 'uit huis geplaatste kinderen gedupeerden kinderopvangtoeslag'.
- J&V is terughoudend met het maken van nieuwe regels en uitzonderingen op de algemene kaders omdat de rechtsgrondslag hiervoor niet was bedoeld. Ook de beschikbare capaciteit aan sociale advocaten en de uitvoerbaarheid voor de RvR spelen hierbij een rol.
- Uitgangspunt is verder dat het bestaande algemene kader van de Wrb juist bedoeld is om kwetsbare burgers in voldoende mate in staat te stellen om, waar nodig, hun recht te halen. Dit kader geldt ook in allerlei andere verhoudingen tussen de burger en de overheid of tussen burgers onderling (zoals het familierecht) waar zich ingrijpende gevolgen kunnen voordoen.⁷
- De te beantwoorden vraag is dan of bij de burgers die in FSV zijn opgenomen sprake is van een zodanige uitzonderlijke (of schrijnende) situatie dat deze een afwijkende en verdergaande regeling voor het toekennen van gesubsidieerde rechtsbijstand rechtvaardigt.
- In het navolgende komt voornoemde vraag aan de orde in relatie tot de eerdergenoemde twee situaties.

Ad situatie a:

- Het gaat hierbij om burgers die andere of meer ingrijpende nadelige gevolgen – menen te - hebben ondervonden van de registratie in FSV dan waarmee in het herstelbeleid al rekening is gehouden; zowel fiscaal als bij andere overheidsinstellingen. Hoewel we geen indicaties hebben dat dergelijke gevolgen zich (veelvuldig) hebben voorgedaan, valt dit uiteraard ook niet uit te sluiten. Vanuit de Tweede Kamer is ook aandacht gevraagd voor deze gevallen. Op 21 april 2023 waren er bij de Belastingdienst 410 schadeclaims ingediend. Juridische ondersteuning kan hierbij aan de orde zijn indien een geschil bestaat met de Belastingdienst over de claim. De juridische ondersteuning bestaat dan uit het bijstaan

waarin een daadwerkelijk geschil bestaat. De LAT zou mogelijk wel een rol kunnen vervullen bij een inzageverzoek op basis van de AVG.

⁷ Zoals ook in andere regelingen, bestaan er ook in de Wrb hardheden. In sommige gevallen vallen kwetsbare burgers buiten de Wrb. J&V en de RvR zijn hier in het kader van de stelselvernieuwing mee bezig.

van de burgers bij het formuleren en onderbouwen van de claim en het voorleggen hiervan aan de rechter.

- De relevante vraag is, als gezegd, of we de situatie van deze burgers zodanig specifiek vinden dat er aanleiding is om van het reguliere kader rond gesubsidieerde rechtsbijstand af te wijken.

Inkomens- en vermogensgrens

- De aangenomen motie Alkaya spreekt van juridische ondersteuning van 'kwetsbare' burgers. Het lijkt goed verdedigbaar dit begrip in dit verband in te vullen als burgers die zich geen (passende) juridische bijstand kunnen veroorloven. Hieraan wordt in het kader van de gesubsidieerde rechtsbijstand invulling gegeven met de gehanteerde inkomens- en vermogensgrenzen. We zien geen reden waarom dit begrip specifiek voor burgers die een schadevergoeding claimen in verband met de registratie in FSV anders zou moeten worden ingevuld.⁸ Uitgaande hiervan ligt het dan niet voor de hand om voor deze groep burgers van de reguliere inkomens- en vermogensgrenzen af te wijken.

Eigen bijdrage

- Deze afweging ligt wat ons betreft minder duidelijk met betrekking tot de eigen bijdrage. Het laten vervallen⁹ van de eigen bijdrage zal specifiek voor groep burgers die onder de inkomensgrenzen vallen de drempel voor het inroepen van juridische bijstand verlagen.
- Een ander argument hiervoor zou kunnen zijn dat de Belastingdienst bij FSV steken heeft laten vallen en onrechtmatig heeft gehandeld. Daarbij past op zichzelf een ruimhartige mogelijkheid voor belanghebbenden om hun recht te halen, in het bijzonder bij kwetsbare burgers die menen hierdoor onevenredig te zijn getroffen en/of in ernstige financiële problemen zijn gekomen.
- Daar staat echter tegenover dat voor de burgers die volgens de gegevens van de Belastingdienst onterechte nadelige gevolgen hebben ondervonden, al in schadevergoeding of een tegemoetkoming is of wordt voorzien. Het is bij burgers die hier niet onder vallen vaak de vraag in hoeverre hun geclaimde schade daadwerkelijk het gevolg is van de registratie in FSV. Ook buiten een FSV-registratie zijn er burgers die zich door het handelen van de Belastingdienst of een andere overheidsinstelling onrechtmatig behandeld voelen, bijvoorbeeld naar aanleiding van een boekenonderzoek of een handhavingsactie. Het is dan de vraag in hoeverre de gevallen waarin naar FSV wordt verwezen, voldoende kunnen worden onderscheiden en afwijken van andere geschillen tussen de overheid en burgers over onrechtmatig handelen en schadevergoeding.

⁸ Op dit moment hebben we geen indicaties dat schadevergoedingsprocedures in verband met een FSV-registratie afwijken van andere soortgelijke procedures en dat het zonder ondersteuning ook voor burgers met hogere inkomens of vermogens onhaalbaar zou worden om hun recht te halen.

⁹ Het laten vervallen van de eigen bijdrage leidt hierbij tot een toenemend voordeel naarmate het inkomen dichterbij de maximale inkomensgrens komt. Binnen de huidige systemen is volgens de RvR alleen de optie van het volledig laten vervallen van de eigen bijdrage haalbaar. Het bijvoorbeeld halveren van die bijdrage is voor de RvR niet uitvoerbaar. Verder zou in combinatie met het vervallen van de eigen bijdrage ook de resultaatbeoordeling kunnen vervallen.

Nader
onderzoek.
||
n
↓
L
brief
verzoek.

- Alles overwegende neigen we daarom toch naar het oordeel dat er bij FSV geen sprake is van een zodanig uitzonderlijke situatie dat deze voor de hier aan de orde zijnde groep burgers aanleiding zou moeten geven tot een op het punt van de eigen bijdrage gunstigere behandeling dan voor 'kwetsbare' groepen die op andere terreinen een juridisch geschil met de overheid hebben. Dit bespreken we graag met u.

Schade in sfeer bedrijfsuitoefening

- Een beperking in de toegang tot juridische ondersteuning kan zich ten slotte voordoen bij burgers die claimen dat ze door de registratie in FSV schade hebben geleden in de sfeer van de bedrijfsuitoefening. De specifieke omstandigheden rond FSV zouden hier aanleiding kunnen zijn om deze burgers op gelijke wijze als burgers die in privé schade hebben geleden, voor gesubsidieerde rechtsbijstand in aanmerking te laten komen.
- Aan een dergelijke verruiming zijn volgens ambtelijk J&V echter belangrijke bezwaren verbonden. Rechtsbijstand verlenen voor een rechtsbelang dat betrekking heeft op de bedrijfsuitvoering past niet in het systeem van de Wrb. Een uitzondering op de Wrb op dit punt verhoudt zich niet tot andere groepen en regelingen. Bovendien is hier in eerdere regelingen nog nooit een uitzondering op gemaakt. Achterliggende gedachte van de wetgever is dat alleen in uitzonderlijke situaties bedrijfsmatige belangen onder de Wrb vallen. Het is niet de bedoeling dat ondernemingsrisico's afgewenteld worden op voorzieningen met publieke middelen. Uitzondering is als de voortzetting van het bedrijf afhankelijk is van de rechtsbijstand.

Wettig,
ees

Ad situatie b:

- Een bedrag van € 375 kan voor een burger met een minimuminkomen substantieel zijn. Dit is ook een kwetsbare groep.
- Een optie om de burgers die een beroep doen op de € 375 tegemoet te komen, zou het verlagen van het drempelbedrag van € 500 kunnen zijn. De inkomens- en vermogensgrenzen blijven dan wel in stand om dit tot de kwetsbare groepen te beperken. Verder zou alsdan ook de eigen bijdrage moeten vervallen om te voorkomen deze weer van de € 375 af gaat.
- Op dit moment zien we echter onvoldoende redenen voor een dergelijke specifieke afwijking voor FSV. Geschillen over kleinere bedragen bij 'kwetsbare' groepen kunnen en zullen zich immers ook buiten FSV voordoen.
- Bovendien is het bij een bedrag van € 375 maar zeer de vraag is of de kosten van de rechtsbijstand en van een gerechtelijke procedure zullen opwegen tegen het financiële belang. We willen daarom eerst bezien in hoeverre zich hier in de praktijk daadwerkelijk problemen voordoen. Dit mede gezien de inspanningen die de Belastingdienst al verricht om de burgers te ondersteunen en te informeren over hun positie (zoals de mogelijkheid van een laagdrempelig inzageverzoek).
- Verder zal, als een belastingplichtige daadwerkelijke schade claimt, het bedrag hiervan veelal de drempel van € 500 te boven gaan. Dergelijke claims zullen door de Belastingdienst zorgvuldig worden bezien.

- Als een burger geen daadwerkelijke schade aanvoert, maar louter vanwege de registratie in FSV en het onrechtmatig handelen van de Belastingdienst (ook) in aanmerking wil komen voor de vergoeding van € 375, zou het de voorkeur kunnen verdienen deze principiële vraag via een proefprocedure aan de rechter voor te leggen. De RvR heeft hierbij dan geen rol.

Communicatie

De besluitvorming op deze nota zal zijn weerslag vinden in de brief over het herstelbeleid FSV die voorafgaand aan het commissiedebat aan de Tweede Kamer wordt verzonden.

Politiek/bestuurlijke context

Deze nota heeft betrekking op de uitvoering van de motie Alkaya die in september 2022 door de Tweede Kamer is aangenomen in het kader van het herstelbeleid FSV.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

BIJLAGE

Bestaande mogelijkheden Wet op de rechtsbijstand

- Iemand die zelf geen rechtsbijstand kan betalen, kan aanspraak maken op gesubsidieerde rechtsbijstand. Hierbij gelden inkomens- en vermogensgrenzen.
- Het *maximuminkomen* waarbij een burger voor toevoeging van een advocaat in aanmerking komt bedraagt in 2023 voor een alleenstaande € 30 000 en voor partners € 42 400. De *vermogensgrens* ligt bij toevoeging in 2023 op € 31 340.¹⁰
- Het gaat daarbij om het fiscale inkomen over, en het vermogen in box 3 in, het peiljaar dat twee jaar eerder ligt (bij toevoeging in 2023 dus peiljaar 2021), tenzij bij een gedaald inkomen om peiljaarverlegging wordt gevraagd.
- De advocaat vraagt de gesubsidieerde rechtsbijstand aan bij de RvR.
- De RvR bekijkt of het probleem van de burger in aanmerking komt voor gesubsidieerde rechtsbijstand en beslist over de toevoeging. Zo zal *geen* rechtsbijstand worden verleend indien bijvoorbeeld de aan de rechtsbijstand verbonden kosten niet in redelijke verhouding staan tot het belang van de zaak. Verder gelden belangrijke beperkingen indien het rechtsbelang waarop de aanvraag betrekking heeft de uitoefening van een zelfstandig beroep of bedrijf betreft.
- In het algemeen vindt geen gesubsidieerde toevoeging plaats indien het belang van de zaak minder is dan € 500.
- Indien de RvR een toevoeging toekent, betaalt de Raad een forfaitair bedrag aan de mediator of advocaat. Hierbij is een *eigen bijdrage* verschuldigd. De *eigen bijdrage* is afhankelijk van het inkomen en bedraagt in 2023 minimaal € 218 en maximaal € 918.
- Na afloop van de toevoeging vindt in beginsel een *resultaattoetsing* plaats. De burger moet de advocaat of mediator alsnog zelf betalen indien de opbrengst van de zaak ten minste de helft van de vermogensgrens bedraagt (in 2023: € 16874).
- Ook bij toevoeging dient de burger zelf de griffierechten en proceskosten te betalen. Wordt de burger in het gelijk gesteld, dan zal de tegenpartij (de Staat of de Belastingdienst) in het algemeen worden veroordeeld tot vergoeding van die proceskosten.

¹⁰ Dit betreft een korte weergave. De bedragen worden elk jaar aangepast en er kunnen afwijkingen gelden.

TER BESLISSING -HEDEN

Aan

De staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

**DG Belastingdienst
Buitengewone Zaken Blauw**

Persoonsgegevens

nota

Vervolgstappen – Analyse 'Selectie aan de Poort'

Datum

11 mei 2023

Notanummer

2023-0000116563

Bijlagen

1. Kamerbrief
4 november 2022
2. Onderzoek PWC
Query's aan de Poort
16 maart 2022

Aanleiding

U heeft in de Kamerbrief van 4 november 2022 (bijlage 1) toegezegd de handmatige beoordeling van aangiften inkomensheffing (IH) van belastingplichtigen die in (FSV) geregistreerd stonden opnieuw te beoordelen door middel van geautomatiseerde analyse. Het gaat om belastingplichtigen die in (FSV) geregistreerd stonden als gevolg van een selectie op mogelijk niet fiscale gronden in het proces 'Query's aan de Poort'. Deze nota gaat in op het handmatig onderzoek na de afronding van de door u toegezegde geautomatiseerde analyse.

Beslispunten

- Bent u akkoord met het verder handmatig onderzoeken van een deel van de populatie?

Indien u akkoord bent, zal dit opgenomen worden in de FSV brief van 15 mei. U heeft eerder al een concept van deze brief ontvangen, waarin deze lijn opgenomen was.

Kernpunten

- In de Kamerbrief van 4 november 2022 (bijlage 1) heeft u toegezegd de handmatige beoordeling van aangiften van belastingplichtigen die in FSV geregistreerd stonden als gevolg van een selectie op mogelijk niet fiscale gronden in het proces 'Query's aan de Poort' opnieuw te beoordelen door middel van geautomatiseerde analyse.
- Wanneer volgt dat er sprake is geweest van een selectie op basis van niet-fiscale kenmerken, dan zal de correctie die daarop volgde teruggedraaid worden. Voor deze belastingplichtigen zal het herstel plaatsvinden via een tegemoetkomingsregeling.
- Middels geautomatiseerde analyse is onderzocht of er een fiscale selectie in de aangifte terugggevonden kon worden. Hiervoor is een beoordelingskader ten behoeve van geautomatiseerde analyse opgesteld door de Corporate Dienst Vaktechniek. Het College voor de Rechten van de mens heeft meegelezen op dit beoordelingskader.
- De geautomatiseerde analyse is uitgevoerd op de onderzoekspopulatie, deze bestaat uit belastingplichtigen met aangiften die volgens het proces 'Query's aan de Poort' een code 1043 hebben gehad en waarbij sprake is van een persoonsgebonden aftrek giften en/of specifieke zorgkosten. Dit onderzoek is

14.05.23
ahbed

Ju

uitgevoerd op basis van informatie of de aangifte gerelateerd kon worden aan casussen of andere fiscale selectiegronden.

- De geautomatiseerde analyse resulteert in een populatie van ca. 7.900 belastingplichtigen, waarbij op basis van de gegeven informatie en het beoordelingskader vooralsnog geen zekerheid is dat er sprake was van een fiscale selectiegrond.
- Er zijn mogelijkheden om op effectieve wijze een deel van deze populatie handmatig verder te onderzoeken. Hierbij wordt onderzocht welke impact aanwezige fiscale gronden hadden op de selectie en worden analyses handmatig doorgevoerd die niet geautomatiseerd kunnen worden.

Toelichting

Het onderzoek dat uitgevoerd wordt om te achterhalen of aangiften zijn geselecteerd op niet-fiscale kenmerken is gebaseerd op een geautomatiseerde analyse waarin middels verschillende stappen de onderzoekspopulatie wordt geanalyseerd op de aanwezigheid van fiscale selectiegronden.

De onderstaande tabel laat de voorlopige resultaten zien van de verschillende analyse stappen die in het beoordelingskader zijn opgenomen. Daarna worden deze stappen nader toegelicht.

Analyse stap	Omschrijving	Populatie
Vaststellen van onderzoekspopulatie	Populatie uit vooronderzoek	17.400
	Populatie met juiste FSV, ABS, AKI kenmerken en correcties	12.000
Vaststelling selectiegronden	Burgers behoorde tot casus	2.500
	Burgers met (ook) andere redenen voor handmatige controle	2.000
Tussenresultaat: burgers zonder selectiegronden	Burgers zonder andere selectiegronden	7.900 ¹
Vervolgstappen en uitsplitsing voor 7.900 burgers:		
Geen handmatig onderzoek	Burgers zónder fiscale redenen op aangifte gerelateerd aan aftrek van specifieke zorgkosten	1.200 ²
Handmatig onderzoek	Burgers met aangifte gerelateerd aan aftrek van giften	100 ³
Handmatig onderzoek	Burgers met fiscale redenen op aangifte gerelateerd aan aftrek van specifieke zorgkosten	1.800 ²
Handmatig onderzoek	Burgers waarvan onbekend is of er fiscale redenen zijn op aangifte gerelateerd aan aftrek van specifieke zorgkosten en/of giften	6.100 ^{2,3}

Geautomatiseerde analyse

De start van de geautomatiseerde analyse bestaat uit het vaststellen van de onderzoekspopulatie. In eerder vooronderzoek dat gedaan is zijn twee groepen

¹ De aantallen tellen niet op omdat een burger meerdere aangiften kan hebben, kan een burger tot een casus behoren met de ene aangifte maar niet met de andere. Daarnaast kunnen burgers zowel voorkomen in de analyse met betrekking tot de casussen als in de analyse met betrekking tot andere redenen voor handmatige selectie.

² Burger kan meerdere aangiften hebben en daardoor in verschillende groepen vallen, daarom telt het aantal burgers van het (niet) handmatige onderzoek niet op tot 7.900.

³ Op moment van geautomatiseerde analyse was de datalevering nog niet volledig. Hierdoor wordt het aantal van 6.100 burgers verder onderzocht op basis van geautomatiseerde analyse wanneer meer informatie voorhanden is.

vastgesteld die gezamenlijk de onderzoekspopulatie vormen. Enerzijds is dit de groep belastingplichtigen die op basis van een combinatie van data uit het Aanslagbelastingensysteem (hierna ABS), FSV-data en AKI-data aangemerkt zijn (groep 1), anderzijds is dit een groep belastingplichtigen die op basis van enkel FSV-data aangemerkt zijn (groep 2). In totaal betreft dit 17.400 belastingplichtigen.

Vanuit het onderzoek van PwC naar 'Query's aan de Poort' (bijlage 2) blijkt dat de burgers wiens aangiften zijn geselecteerd in het proces aan de Poort aan de volgende kenmerken voldoen:

- a) De FSV-registraties van burgers bevatten kenmerken zoals de andere registraties die volgden vanuit het proces 'Query's aan de Poort'. Concreet betekent dit dat de opvoerende directie Particulieren of MKB is, de registratie is opgevoerd op het FSV-tabblad aangifte fraude formulieren en ingevuld belastingmiddel is IB, IH of niet ingevuld.
- b) Het betreft burgers met een belastingjaar van de FSV-registratie vanaf 2012 tot en met 2019.
- c) In de aangifte is er sprake zijn van een code 1043 in het daarvoor bestemde systeem⁴.
- d) De uitworpbeweringen in ABS wijzen op een risico bij de persoonsgebonden aftrek specifieke zorgkosten en/of giften.

De geautomatiseerde analyse is gestart met te onderzoeken welke belastingplichtigen uit de onderzoekspopulatie voldoen aan bovenstaande kenmerken. Dit resulteert in een populatie van ca. 12.000 belastingplichtigen.

Vervolgens is middels twee analyses bekeken of in de aangifte van deze groep belastingplichtigen een selectiegrond aanwezig is anders dan het code 1043 proces "aan de poort". Dit betreft de volgende analyses:

1. Heeft toekenning van code 1043 plaatsgevonden omdat de belastingplichtige klant was van een intermediair die onderzocht werd?

In totaal zijn ca. 2.500 van de 12.000 belastingplichtigen verbonden aan een casus. In het proces aan de Poort werden onder meer aangiften geselecteerd die verbonden waren aan een zogenoemde "casus". Een "casus" kon bijvoorbeeld een intermediair behelzen die aangiften voor meerdere belastingplichtigen indient met daarin hoge aftrekposten die niet onderbouwd blijken te kunnen worden. Als zo'n intermediair in onderzoek was genomen, werd aan aangiften van (een deel van) zijn klanten een code 1043 toegekend zodat hun aangiften handmatig gecontroleerd werden. De selectie van aangiften die gerelateerd kunnen worden aan een "casus" wordt dus beschouwd als een fiscale selectie.

2. Zou de belastingplichtige via de (reguliere) Selectiemodule in ABS behoren tot de groep die handmatig gecontroleerd moest worden?

⁴ Feitelijk gaat het om de combinatie van een Uitworpbewering H0912 en de code 1043. Een aangifte waarbij een code 1043 aanwezig is op het moment van *Wegen* door de Selectiemodule in ABS ontvangt een Uitworpbewering H0912. De Uitworpbewering H0912 zorgt ervoor dat de aangifte wordt doorgeleid naar het intensief toezicht. Een aangifte waarbij een code 1043 is opgevoerd ná het proces van *Wegen* door de Selectiemodule in ABS heeft geen effect op de beoordeling van de aangifte in het toezichtsproces. Er zal daarom naar de code 1043 in combinatie met de uitworpbewering H0912 worden gekeken.

In totaal is op basis van deze analyse voor ca. 2.000 van de 12.000 belastingplichtigen een andere reden gevonden dan code 1043 waardoor de belastingplichtigen na de Selectiemodule in ABS nog steeds zouden behoren tot de groep aangiften die handmatig gecontroleerd worden.

Tot slot is voor de resterende ca. 7.900 burgers geanalyseerd of aannemelijk is dat de code 1043 om fiscale redenen is toegekend. Dit betreft een beoordeling waarbij met data-analyse wordt gezien in hoeverre het aannemelijk is dat een aangifte een code 1043 heeft gekregen in het proces "aan de poort" op basis van fiscale redenen die in de handleidingen waren opgenomen. De analyse laat zien dat voor minimaal ca. 1.200 van de 7.900 belastingplichtigen geen fiscale reden is gevonden.

De aanpak in de geautomatiseerde analyse zoals deze is uitgevoerd is gestoeld op de uitkomsten van het onderzoek van PwC. In het kader van de uitvoeringstoets doen we een kwaliteitscontrole of de startpopulatie, zoals gedefinieerd op basis van het onderzoek van PwC, volledig is. In kader van kwaliteitscontrole zal eveneens worden onderzocht of het beoordelingskader praktisch uitvoerbaar is. Mocht dit leiden tot een aanpassing van het beoordelingskader zal dit vanzelfsprekend met het College voor de Rechten van de Mens besproken worden. Met de uitkomsten van de uitvoeringstoets wordt u geïnformeerd over de uitkomsten hiervan (medio juli 2023).

Handmatige analyse

Voor ca. 6.100 belastingplichtigen is op basis van de geautomatiseerde analyse geen conclusie te trekken, maar zien wij wel aanknopingspunten voor handmatige analyse. Hierbij worden 3 deelenalyses onderscheiden, waarbij geldt dat enkel op basis van handmatige analyse verder te onderzoeken is of een selectiegrond gevonden kan worden. Dit betreft de volgende deelenalyses:

1. De aangiften die gerelateerd zijn aan de af trek van giften moeten worden onderzocht of in de omschrijving van giften duidelijk beschreven staat aan welke ANBI de gift gegeven is. Dit vraagt een analyse op de totale lijst van ANBI's (ca. 45.000 instellingen). Dit is enkel handmatig te analyseren.
2. De aangiften van de belastingplichtigen waarbij de analyse heeft aangetoond dat er fiscale gronden zijn te vinden omtrent af trek van specifieke zorgkosten moeten worden onderzocht omdat een statistische analyse heeft laten zien dat ook binnen de controlepopulatie aangiften zijn waarbij dezelfde af trek plaatsvindt maar geen selectie heeft plaatsgevonden. Handmatige analyse is benodigd om te onderzoeken welke impact de af trek van specifieke zorgkosten heeft gehad in de selectie.
3. De aangiften waarvan onbekend is wat de fiscale selectiegronden zijn geweest, bijvoorbeeld door het ontbreken van benodigde informatie voor de geautomatiseerde analyse, moeten geautomatiseerd worden onderzocht zodra deze informatie beschikbaar is. Wanneer uit die analyse nog steeds onbekend is wat de selectiegronden zijn geweest moeten ook deze burgers handmatig onderzocht worden om te achterhalen wat de selectiegrond was en of deze fiscaal was of niet.

De planning is om in september 2023 de resultaten van de handmatige analyses aan u ter beschikking te stellen.

Politiek/bestuurlijke context

- De handmatige analyse en het beoordelingskader worden meegenomen in de brief aan de Tweede Kamer over het FSV tegemoetkomingsbeleid die in de week van 15 mei wordt verzonden.

Communicatie

Niet van toepassing.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

TER BESLISSING

Aan

de staatssecretaris van Financiën – Fiscaliteit en Belastingdienst

TER INFORMATIE

Aan

de staatssecretaris van Financiën - Toeslagen en Douane

Directoraat-Generaal voor
Fiscale Zaken
Directie Directe
Belastingen & Toeslagen

Persoonsgegevens

nota

Nadere vormgeving compensatie selectie op niet-fiscale gronden

Datum

11 mei 2023

Notanummer

2023-0000116993

Bijlagen

geen

Aanleiding

In de kamerbrief van 4 november 2022 heeft u aangegeven dat u een tegemoetkomingsregeling wilt bieden aan personen die een correctie hebben gehad naar aanleiding van een giftenaftrek of aftrek van zorgkosten, waarbij geen fiscale reden voor de selectie meer kan worden vastgesteld. Het wetsvoorstel, waarin een wettelijke grondslag wordt bewerkstelligd voor deze tegemoetkomingsregeling, zal meelopen met het pakket Belastingplan 2024. Ten behoeve van de uitwerking van de wettelijke grondslag volgen drie beslispunten.

14.05.23

Beslispunten

1. Gaat u akkoord met het vaststellen van de forfaitaire tegemoetkoming op 100% van de bruto correctie?
2. Gaat u akkoord met het voorzien in de mogelijkheid dat burgers in bepaalde gevallen een verzoek kunnen indienen voor een aanvullende tegemoetkoming voor zover er sprake is van meer direct nadeel als gevolg van de correctie?
3. Gaat u ermee akkoord om geen beperking van de ambtshalve vermindering in te stellen?
4. Gaat u akkoord met het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's?

ja
ja → mi
page 3.
ja
ja

Kernpunten

- Op 24 juni 2022 is per brief een herbeoordeling aangekondigd van de aangiften over de periode 2012 tot en met 2019 waarbij vanwege selectie aan de poort code 1043 is toegekend in verband met specifieke zorgkosten en of giften.
- Alleen als bij de herbeoordeling van de hiervoor genoemde aangiften sprake blijkt te zijn geweest van een selectie op niet-fiscale gronden of als de Belastingdienst dit niet kan uitsluiten, komt de betreffende burger in aanmerking voor een tegemoetkoming. De onderhavige tegemoetkomingsregeling ziet dus niet op aangiften die buiten de hiervoor ingekaderde groep vallen.
- De burger die in aanmerking komt voor een tegemoetkoming zal hiertoe geen verzoek hoeven in te dienen. De betreffende burgers zullen immers hoogstwaarschijnlijk niet weten dat hun aangifte opnieuw is beoordeeld. De Belastingdienst zal de tegemoetkoming uit zichzelf toekennen als is vastgesteld dat de selectie niet op fiscale gronden heeft plaatsgevonden.

Me.
15.05.23
Wat
aangepast.
mi page 3.

- Zowel tegen het besluit dat er een tegemoetkoming zal plaatsvinden alsmede het besluit op een eventuele aanvullende tegemoetkoming staan in beginsel bezwaar en beroep open.
- Bij de herbeoordeling van de genoemde aangiften wordt gebruik gemaakt van een beoordelingskader. In een separate nota zal aan u het voornemen worden voorgelegd om in het vervolg op de eerdere analyse een handmatige analyse uit te voeren.

Toelichting beslispoint 1:

- Op 7 oktober 2022 heeft u ingestemd met het advies dat de tegemoetkoming op forfaitaire wijze wordt bepaald.
- Voor de beslissing over welk percentage hierbij moet worden gehanteerd, is door DGFZ/AFP/Analyse een onderzoek verricht naar de marginale belastingdruk. Bij dit onderzoek zijn inkomensafhankelijke regelingen in de inkomstenbelasting en toeslagen meegenomen, andere inkomensafhankelijke regelingen niet.
- Uit het onderzoek is gebleken dat de marginale druk alleen in hele specifieke situaties boven de 100% is uitgekomen in de betreffende periode. Het is echter mogelijk dat bij een zeer specifieke samenloop van omstandigheden (een lage correctie, heel dicht bij een (harde) inkomensgrens voor een inkomensafhankelijke regeling) de marginale druk hoger uitkomt.
- De gemiddelde marginale belastingdruk komt niet boven de 100% uit. Er zijn wel pieken van 80% à 90% gemiddeld (afhankelijk van het huishoudtype).
- Gelet daarop adviseren wij u om bij de tegemoetkoming aan te sluiten bij een forfaitair percentage van 100% van de bruto correctie.
- Op deze manier is de kans klein dat er ondercompensatie optreedt. Hierbij wordt opgemerkt dat dit ervoor zorgt dat er in de regel sprake zal zijn van (enige) overcompensatie.

Toelichting beslispoint 2:

- Het is mogelijk dat ondanks de keuze voor een forfaitaire tegemoetkoming die gelijk is aan 100% van de bruto correctie, de tegemoetkoming niet hoog genoeg is om ook meer direct nadeel als gevolg van de correctie te compenseren (hierna meer nadeel).
- Hierbij kan worden gedacht aan de situatie dat de correctie heeft geresulteerd in een hoger inkomen, met als gevolg dat die burger door de geldende harde inkomensgrens in de huurtoeslag niet in aanmerking is gekomen voor huurtoeslag.
- In dat geval kan de daadwerkelijke schade hoger zijn dan 100% van de bruto correctie.
- Het is passend om bij dergelijke situaties de burger de mogelijkheid te bieden om te verzoeken om een aanvullende tegemoetkoming.
- Wij adviseren u om hierbij de tegenbewijsregeling te beperken tot de gevolgen voor belasting, premies en inkomensafhankelijke regelingen door een inkomen dat zonder de correctie lager zou zijn vastgesteld.
- Door de tegenbewijsregeling te beperken tot de hiervoor genoemde situaties en de stel- en bewijsplicht bij de burger te leggen is de inzet om de uitvoerbaarheid voor de Belastingdienst te vergroten en kan een aanzuigende werking worden voorkomen. Een tegenbewijsregeling met een grotere reikwijdte en beperktere bewijsplicht voor de burger kan

resulteren in een grote toeloop tot het verzoek om een tegemoetkoming voor het eventuele meer nadeel.

- Dit betekent dat de burger alleen een aanvullende tegemoetkoming zal krijgen als hij kan aantonen dat de geboden tegemoetkoming (100% van de bruto-correctie) onvoldoende is om ook het meer nadeel – schade die is ontstaan door voor de burger negatieve gevolgen voor belasting, premies en inkomensafhankelijke regelingen die het gevolg zijn geweest van een inkomen dat anders lager zou zijn vastgesteld – geheel te compenseren. Hierbij kan worden gedacht aan het hiervoor genoemde voorbeeld over de misgelopen huurtoeslag. Inkomensafhankelijke regelingen buiten het fiscale en toestagendomein lopen hier dus niet in mee.
- Door de stel- en bewijsplicht bij de burger te leggen zal de burger alle benodigde gegevens moeten aandragen en moeten aantonen wat het meer nadeel is.
- De Belastingdienst zal naar verwachting in de meeste gevallen niet over alle benodigde gegevens beschikken die voor de beoordeling van een aanvullende tegemoetkoming nodig zijn.
- De voorgestelde tegenbewijsregeling laat onverlet dat een burger de mogelijkheid heeft om (civielrechtelijk) vergoeding van materiele of immateriële schade te verzoeken, als hij/zij van mening is dat die schade door de Belastingdienst is veroorzaakt.

Toelichting beslispoint 3:

- In de brief van 4 november 2022 heeft u aangegeven dat samenloop met ambtshalve vermindering zo veel mogelijk moet worden voorkomen.
- Voor het overgrote merendeel van de jaren geldt dat de termijn voor een ambtshalve vermindering reeds is verstreken (alle jaren, behalve 2019, uitgaande van uitvoering per 1 januari 2024).
- Een beperking van de rechtsbescherming is onwenselijk.
- Gelet daarop is advies om geen beperking van de ambtshalve vermindering in te stellen.
- Zodoende blijft het mogelijk dat burgers die een tegemoetkoming hebben ontvangen ook een verzoek om ambtshalve vermindering kunnen indienen. Niet kan worden uitgesloten dat een burger een verzoek voor ambtshalve vermindering indient voor oudere jaren, met een beroep op de verschoonbare termijnoverschrijding. In al deze gevallen geldt dat de Belastingdienst deze verzoeken zou kunnen afwijzen, omdat de burger reeds is gecompenseerd of bekend is dat deze zal worden gecompenseerd voor deze correctie (middels de tegemoetkoming).
- De burger kan tegen een afwijzing van een verzoek om ambtshalve vermindering in beroep gaan.

Politiek/bestuurlijke context

Op 4 november 2022 heeft u de Kamer schriftelijk geïnformeerd over de forfaitaire tegemoetkomingsregeling. De planning is om in de week van 15 mei een FSV-brief naar de Kamer te sturen. Op 25 mei vindt het FSV-debat plaats.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.

*Dat is wel
een
inwase
stel-e
bewijsplicht.
Waarom
niet
alle
aanvullende
meke?*

leed